

AZ IGAZSÁG ÁLTAL VALÓ MEGSZENTELŐDÉSÜNK

Jn 17,14; 17; 19.

- Pál apostol pedig nekünk tanácsolja ugyanezt: „**Törekedjünk a tökéletességre!** Nem rakosgatván le újra alapját a holt cselekedeteiből való megtérésnek és az Istenben való hitnek”. **Zsid. 6,1.**
- 4. A tökéletesség negyedik dimenziója mikor és milyen módon valósulhat meg, és milyen szintű tökéletességet jelent?**
 - Pál apostol írásaiban találjuk meg a tökéletességünk negyedik dimenzióját, amelyet **Jézus fog megteremteni bennünk a dicsőséges visszajövelekor.**
 - Jelenlegi életünkben ugyanis minden csak „*rész szerint*” van meg bennünk, ezért minden viszonylagos.
 - „*De amikor eljön a teljesség (TELEION = tökéletesség), akkor a rész szerint való eltöröltetik.*” **I. Kor. 13,10.**
 - Amíg e „**halandó testben**” a „**bűn és a halál törvényének**” alávetve kell élnünk, addig a tökéletességünk is csak a jelen életünk viszonylatában tekinthető tökéletesnek.
 - A tökéletességnek arra a dimenziójára, amit Jézus visszajövelekor nyerünk el, senki sem juthat el itt a bűn világában lévő élete közben.
 - Miközben a Szentírás tökéletes embereknek minősíti a régi hithősöket, addig Pál szükségesnek tartja tisztázni a következő tényt;
 - „*És mindezek, noha hit által jó bizonyosságot nyertek, nem kapták meg az ígéretet. Mivel Isten mi felőlünk valami jobbról gondoskodott, hogy nálunk nélkül tökéletességre ne jussanak.*” **Zsid. 11,39-40.**
 - Azt mondhatjuk tehát, hogy a történelem során tökéletességre jutott valamennyi ember együtt fog belépni abba a dicső tökéletességbe, amit a feltámadott és dicsőségben visszatérő Jézus jelent nekünk, vagyis Vele és benne jön el számunkra az igazi és teljes tökéletesség. **I. Kor. 13,10.**
 - Dicsőséges visszajövelekor „*Elváltoztatja a mi nyomorúságos testünket, hogy hasonló legyen az Ő dicsőséges testéhez.*” **Fil. 3,21.**
- 5. Végezetül még néhány bátorító gondolat azzal kapcsolatban, hogy Isten képes megszentelni az életünket, be tudja fejezni bennünk mindazt, amit elkezdett.**
 - Miközben tény, hogy „**Amíg Sátán uralma tart, szüntelen küzdelmet kell vív-nunk éniünkkel, legyőznünk rossz hajlamainkat, mert egyetlen pillanatra sem mondhatjuk, hogy elértük volna a célt.**” (1Test. 340.)
 - Ugyanakkor az is igaz, hogy „**Amikor teljességgel átadjuk magunkat Istennek és teljességgel hisszük, akkor Krisztus vére megtisztít bennünket minden bűntől. A lelkiismeret felszabadulhat a vád alól. A Krisztus Jézus vérében való hit által minden tökéletessé válhat. Hála Istennek, hogy számára semmi nem lehetetlen. Igényt tarthatunk a megszentelődésre és élvezhetjük Isten jóindulatát. Nem azon kell aggódnunk, hogy Isten mit gondol rólunk, hanem azon, hogy mit gondol Krisztusról, a mi helyettesünkről.**” (u.o.)

I. A megszentelődésről általánosságban

1. Miért helyez Jézus ilyen erőteljes hangsúlyt arra, hogy a mindenkori tanítványai megszentelt életű emberek legyenek, különösen a végidőben?

- Mert Jézus egy küldetést bíz a tanítványaira, és „*a megszentelt élet mesterkéletlen, öntudatlan befolyása a legmeggyőzőbb bizonyíték a kereszténység mellett.*” (AT 418,2.) **Mt. 5,16.**
- A végidő befejező munkájában csak azokat tudja Isten felhasználni, „*akiknek nagy világosságuk van, és az által megszentelődtek, és most ragyogtatják világosságukat, hogy mások is lássák az ő jócselekedeteiket, és dicsősítsék az Istent.*” (ST 278,2.)
- „*A világnak adandó kegyelmi fény utolsó sugara, s a könyörület utolsó üzenete legyen kinyilatkoztatása Isten jellemének, ami; a szeretet. Nyilvánítsák ki Isten gyermekei az Ő dicsőségét. Életükben és jellemükben mutassák meg, hogy mit tett értük az Isten nagy kegyelme.*” (K.P. 310,4.)
- „*Krisztus dicsőségének megnyilatkozása a belső, a lelki ember szépsége által a Mennyet annyira közel hozza, hogy felismerhető mindenki, akiben Krisztus lakik. A bennünk lakozó Krisztus dicsősége embereket ejt foglyul.*” (K.P. 315,2.)

2. Mindenekelőtt arra a kérdésre kell választ keresnünk, hogy mit jelent szentnek lenni, illetve kire mondható el az, hogy szent?

- E kérdésre röviden azt szoktuk válaszolni; – mivel ez a fogalom az „**elvágni, elkülöníteni**” igékből származik, ezért az elkülönülés gondolatát sugallja
 - Vagyis aki szent, az igyekszik elvágni az életének bűnös kapcsolatait, igyekszik elkülönülni minden olyan dologtól, ami az Istennel való kapcsolatot és együtt élését akadályozza.
 - Aki aláveti magát Isten Igéjének, Isten szava megtisztító befolyásának, az érzékelni fogja, hogy ez egy isteni hatást fog gyakorolni a gondolkodására és a lelki életére, a megszentelődés folyamatoként végzi el benne ezt a munkát.
 - „*Ti már tiszták vagytok ama beszéd által, a melyet szóltam néktek.*” **Jn. 15,3.**
 - „*Krisztus is szerette az egyházat, és Önmagát adta azért; Hogy azt megszentelje, megtisztítván a víznek fürdőjével az ige által.*” **Eféz. 5,25-26.**
 - Ellen White viszont a másik oldaláról közelíti a szent élet lényegét.
 - „*A megszentelődés folyamatos növekedés a kegyelemben.*” (1Test. 340)
 - „*A megszentelődés Istennel való rendszeres, bensőséges érintkezést jelent.*” (SDA BC 7. 908)
 - „*Az igazi megszentelődés összhang Istennel, jellembeli egység Vele.*” (6Test. 350)
 - „*A megszentelődés annyit jelent, hogy a Szentlélek Krisztus természetét oltja bele az emberi lényünkbe.*” (KP 267)

- A megszentelt élet az akarat, a szív és a szándék szentségét, vagyis az Isten melletti elkülönítését jelenti.
 - A Krisztusban megváltott embereket a Biblia ezért nevezi az Isten szentjeinek, mert Isten megítélése szerint már nem e világhoz tartoznak. **14-15. vers**

3. Noha a megszentelt állapot, vagyis a szentség feltételez egy elkülönült és megváltozott életet, ebből következően a szentséget azonosítani kell a bűntől már teljesen megtisztult állapottal? I. Jn. 1,7-9.

- Mivel a megszentelődés nem egy pillanat műve, és nem is egy rövidtávú folyamat, hanem az egész élet munkája, amiben csak lépésről-lépésre lehet előre jutni, ezért nem tekinthető a teljesen megtisztult állapotnak. **II. Kor. 4,16/b.**
- Ádám fiaiként mi sohasem lehetnénk tökéletesen szentek, ha a második Ádám-ban nem kapjuk meg ajándékba Istentől ezt a tökéletes szentséget, Jézus büntelen életének szentségét és igazságát.
- Ez a szentség csak úgy érhető el, hogy nem a saját állapotunkban vagyunk szentek, hanem Krisztus igazságába öltözöttünk.
 - Míg egyik oldalon, ha valaki „*azt állítja, hogy az Úr őt már megszentelte és elkülönítette, akkor ennek az áldásnak a bizonyítékait az alázat, türelem, hosszútűrés, megbízhatóság és szeretet gyümölcseiben lehet majd látni.*” (A Szentlélek eljő reátok 121)
 - Ugyanakkor az is igaz, hogy „*Amíg Sátán uralkodik, addig éniünket mindig meg kell fékezniünk és a kísértéseket le kell győzniünk. Nincs megállás, nem juthatunk el életünkben egy olyan pontra, amikor azt mondhatnánk: 'Mi már teljesen elértük!'*” (Tanácsok a gyülekezetnek 56)
- Maga Pál is ezt gondolta önmagáról, és írta le a filippiekhez küldött levelében. **Fil. 12-14.**

4. Mire kell vonatkoztatnunk azt az igazságot, ami Jézus szerint képes megszentelni bennünket?

- Az Ige, mint igazság nemcsak az írott Igére vonatkozó kijelentés, hanem a testté lett Igére is, vagyis Jézus Krisztusra is rámutat, mint megszentelő igazságra.
 - Pál apostol egyértelművé teszi ezt, amikor kijelenti: „*Maga pedig a békeesség Istene szenteljen meg titeket mindenestől.*” **I. Thess. 5,23. v.ő: Ésa. 9,6.**
- Másrészt „*akik magukra öltötték Krisztus életszentségének öltönyét, azok úgy állhatnak majd előtte, mint 'választottak, hívek és igazak.'*” (Pr.Kir. 365,1.)
 - Mert csak Krisztus igazságába öltözve lehetünk az Istennek szentjei.

5. Mennyi időre van szükség ahhoz, hogy Istennek igazsága megszenteljen bennünket?

- A megszentelődés nem egy pillanat műve, hanem az egész élet munkája, amiben csak lépésről-lépésre lehet előre jutni.
- Péter apostol azokat a lépcsőfokokat is megnevezi, amelyeken át a bibliai megszentelődés elérhető. **II. Pént. 1,5-10.**

- „*Tökéletes engedelmissége által Jézus eleget tett a törvény előírásainak. Egvedüli reményem abban van, hogy reá tekintsek, mint helyettesemre és kezesemre, aki tökéletesen engedelmeskedett a törvénynek érettem. Érdemeibe vetett hit által szabad vagyok a törvény kárhovatásától. Igazságának ruháiba öltöttem engem, ami a törvény minden előírására feleletet jelent. Tökéletes vagyok az örök igazságot hozó Krisztusban. Ő Isten elé állít engem abban a folt nélküli ruhában, amiben emberi szövésnek nyoma sincs.*” (Szem. I. 363,1.)

3. Milyen szinten nyilatkozik meg a bűn világában élő emberrel kapcsolatban a tökéletessé válás újabb dimenziója?

- A tökéletessé válás harmadik dimenzióját megszentelődésnek szoktuk nevezni, és a **lelki növekedésnek** ezt a folyamatosságát is tökéletesnek kell tekinteni.
 - Pál írásai alapján a tökéletességnek ez a dimenziója a „*járni - haladni*” igéssel van összefüggésben.
 - „*De egyet cselekszem, azokat amelyek hátam mögött vannak elfelejtve, azoknak pedig, amelyek előttem vannak nekik dőlve, célegyenest igyekszem az Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára. Valakik annakokáért tökéletesek vagyunk, ilyen értelemben legyünk.*” **Fil. 3,14-15.**
 - A tökéletesség tehát nem egy öröklött jellemtulajdonság, hanem egy folyamatosan változó és megújuló életmód.
 - Olyan életmódra vonatkozó kijelentés, amely az Istennel való szoros kapcsolatra épül, és rá tud hangolódni az isteni elvárásokra.
 - „*A fejlődés minden fokán tökéletes lehet az életünk, és ha Isten terve bennünk megvalósul, akkor állandóan előrehaladunk. A megszentelődés az egész élet munkája.*” (Kr.Péld. 36,1.)
 - Amikor Pál a lelki ajándékok rendeltetéséről beszélt, akkor azt mondta, hogy azokat „*a szentek tökéletesbítése céljából*” adta Isten. **Eféz. 4,11-12.**
 - Az a tény, hogy Pál tökéletesedésről beszélt, már önmagában is azt sugallja, hogy nem egy befejezett állapotra utalt, hanem egy fejlődési folyamatra.
 - A tökéletességnek ezt a szintjét a Biblia azáltal teszi felismerhetővé az emberben, hogy leírja a lelki ember jellemzőit a testi emberrel szembeállítva.
 - A tökéletesség az új ember folyamatos felöltözésében nyilatkozik meg. **Eféz. 4,23-24.**
 - Úgy Jézus, mint Pál apostol szerint a tökéletesség látható megnyilatkozási formája a szeretet.
 - „*Öltözzétek fel a szeretetet, mint amely a tökéletességnek kötele.*” **Kol. 3,14.**
 - Mert szeretet nélkül „*semmi vagyok*”, bármilyen értékesnek látszó tulajdonságokkal rendelkezem is egyébként. **I. Kor. 13,2.**
 - Az újjászületett emberben tehát kell hogy éljen az a vágy, hogy a saját erőfeszítését is latba vetve haladjon előre, és mindig tökéletesebb legyen.
 - Jézus a gazdag ifjúnak azt mondta, „*ha tökéletes akarsz lenni*”. **Mt. 19,21.**

- Vagyis nem az emberek voltak tökéletesek, hanem a szívük, ami az akarat és a döntés helye, a belső emberünk szimbolikus neve.
 - „*Dániel eltökélte az ő szívében, hogy nem fertőzteti meg magát a király ételével és a borral, amelyből az iszik.*” Dán. 1,8/a.

IV. A tökéletesség dimenziói

1. A Bibliában a tökéletességnek különböző dimenzióival találkozunk, ha sorba vesszük őket, akkor melyiket kellene az első helyre állítanunk?

- Az apostolok írásaiban sűrűn találunk olyan kijelentéseket, amelyek azt állítják, hogy az Istentől született embert tökéletesnek tekinti Isten.
 - „*Tudjuk, hogy valaki Istentől született, nem vétkezik; hanem aki Istentől született, megőrzi magát, és a gonosz nem illeti őt.*” I. Ján. 5,18.
 - „*Senki sem cselekszik bűnt, aki az Istentől született, mert benne marad annak magva; és nem cselekedhetik bűnt, mivelhogy Istentől született.*” I. Ján. 3,9.
- Az újjászületett embert azért kell tökéletesnek tekinteni, mert az újjászületés a Szentlélek hatására történik meg minden emberben, „*Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben*”. Eféz. 4,24.
 - Ami az újjászületéskor megszületett, az éppen olyan tökéletes, mint azok a dolgok, amik a hat napos teremtés alkalmával kerültek ki Isten kezéből.
 - Isten csak tökéletes dolgokat hoz létre a teremtő hatalma által: „*Azért, ha valaki Krisztusban van, új teremtés az*”. II. Kor. 5,17.
- Ha az újjászületés után mégis előfordul, hogy vétkezik, akkor Isten nem tulajdonítja neki az elkövetett bűnt, hiszen nem volt benne az akarata, nem ő akarta a bűnt cselekedni, hanem csak a még meglévő régi természete, az „ó-embere”.
 - „*Ha pedig én azt cselekszem, amit nem akarok, nem én mívelem már azt, hanem a bennem lakozó bűn.*” Róm. 7,20.

2. Mi következik az újjászületésből, ennek bekövetkezése után a tökéletességnek milyen újabb dimenziója válik elérhetővé az ember számára?

- Mivel az újjászületés a hit általi megigazulás élményével társul, ezért a **Jézus Krisztus igazságába öltözött ember is tökéletesnek** tekinthető.
 - Pál apostol azt mondja: „*Minden embert tökéletesnek állassunk elő a Krisztus Jézusban.*” Kol. 1,28/b.
 - „*Mert egyetlen áldozatával örökre tökéletesekké tette a megszentelteket.*” Zsid. 10,14.
- Jézus a saját tökéletesen büntelen életét tulajdonítja a bűnbánó bűnös részére.
 - „*Amikor felismerjük, hogy dicsőségünknek reménysége Krisztus, és mi csak Benne vagyunk tökéletesek, akkor kimondhatatlan öröm tölt el bennünket és teljes dicsőség.*” (Rew.a.Her. 1893 ápr. 4.)

- Amíg Sátán uralkodik, addig nincs megállás, nem juthatunk el életünkben egy olyan pontra, amikor azt mondhatnánk, mi már teljesen elértük.
 - Maga Pál is ezt mondta magáról a filipiekhez írott levelében. **Fil. 3,12-15.**

II. A szentség ruhái

1. Mihez hasonlítja a Biblia az Isten szerinti szentség állapotát?

- Pál apostol írása szerint a szentség olyan, mint egy ruha, amit nekünk kell felvenni magunkra.
 - „*...felöltöztétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben.*” Eféz. 4,24.
- Más helyen viszont az Ige többes számban beszél arról a ruhájáról, amit nekünk fel kell öltönnünk magunkra.
 - Ésaías próféta könyvében olvashatjuk azt, hogy „*öltözzél fel ékességed ruháiba*”. Ésa. 52,1.
- A bennünk és rajtunk megnyilatkozó lelki ékesség ruhának ugyanis van egy alsó és egy felső része.
 - A felső ruha nem más, mint a Krisztustól kapott menyegzői öltözet, az Ő szeplőtelen élete, amit kész nekünk adni, hogy méltóan állhassunk meg a megvizsgálás pillanatában. **Mt. 22,11.**
 - Ezért a ruháért nem kell tennünk semmit, csak elfogadni és viselni.
 - Viszont „*Krisztus igazsága nem olyan köpeny, hogy alatta be nem valott, és tiikon ápolt bűnöket takargathatunk.*” (JÉ 466,5.)
- Ugyanakkor a megváltottaknak van egy olyan ruhájuk is, amit állandóan meg kell mosni és kifesteni a Bárány vérében. **Jel. 7,14.**
 - Ez a ruha nem lehet Krisztus igazságának fehér ruhája, hiszen azt nem kell megmosni és kifesteni.
 - Krisztus igazságának fehér ruháját mi csak elveszíthetjük, de nem szennyezhetjük be.
 - Ez a mosásra szoruló ruha nem más, mint a bűnnel fertőzött és megromlott természetünk, amihez mindenhol bűn tapad, és állandóan tisztításra szorul.
 - Ennek a naponként mosásra és megtisztításra szoruló ruhánk szennyes volta vagy éppen a tisztasága mutatja be a megszentelődésünk mértékét.

2. A megszentelődésnek ez a lehetősége csak az általunk elkövetett bűnösségünkől tisztít meg, vagy ezen kívül még egyéb területen is van kihatása, ahol szeretne változást hozni az életünkbe?

- Péter apostol szerint az Isten megváltó kegyelme már a bűn rontásának az alapjait is szeretné helyre állítani bennünk.
 - A Bárány vérenek gyógyító ereje és hatása mindenek előtt „*az atyáinktól örökölt hiábavaló életünkől*” szeretne megszabadítani. **I. Pét. 1,18-19.**

- A kegyelemnek ez a gyógyítása az atyáinktól eredően örökölt állapotunkra utal, vagyis a születésünkkel együtt hozott bűnösségünkre vonatkozik.
 - „*Ímé én vétékben fogantattam, és bűnben melengetett engem az anyám.*” **Zsolt. 51,7.**
- Az üdvözítő kegyelemnek ez a kihatása egyetemesen érvényes minden emberre.
 - Ezért mondja Pál, hogy Isten „*Krisztusban megbékéltette magával a világot, nem tulajdonítván nekik az ő bűneiket.*” **II. Kor. 5,19.**
- Isten ugyan bűnnek tekinti az öröklött állapotunkat is, de senkit sem juttat kárhozatra csupán azért, mert Ádám családjába született bele.
- Krisztus vére tehát nemcsak megvált bennünket az elkövetett bűneink következményeitől, hanem meg is akarja tisztítani a belső emberünket a bűn fertőzöttségétől.
 - Ezért az isteni tisztító kegyelemért imádkozott Dávid is, aki érezte, hogy a teljes lelki békéhez és boldogsághoz nem elég a megigazulás.
 - „*Egészen moss ki engemet az én álnokságomból, és az én vétkeimből tisztíts ki engem... Tisztíts meg engem izsóppal és tiszta leszek, moss meg engem és fehérebb leszek a hónál.*” **Zsolt. 51,4. 9.**

3. Mi szükséges ahhoz, hogy az ékességünk ruháit képesek legyünk felöltözni magunkra?

- Pál szerint az ékesség ruháit csak úgy tudjuk felvenni magunkra, ha állandó és élő közösséget tartunk Jézussal, ha felöltjük Őt, magunkra és magunkba.
 - Jézus is ezért mondta azt: „*Maradjatok énbennem... mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.*” **Jn. 15,4-5.**
- Az egyik esetben a Krisztussal való kapcsolatunk eredményeként egyszerűen csak azt kell tennünk, hogy „*öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust.*” **Róm. 13,14.**
 - Ez az Ő igazságának felöltözését jelenti, ami egy jogi rendezést biztosít számunkra Isten előtt. **Jel. 19,8.**
- A másik esetben viszont már belül cserélődünk ki és változunk el: „*Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.*”
 - Ez viszont már a megszentelődésünket jelenti, a saját természetünk megváltozását, az elveszített isteni képmás visszanyerését.

III. A tökéletesség jelentése

1. A szentségre jutás kérdésével kapcsolatban a tökéletesség fogalma szokott társulni, ami újabb nézetkülönbségeket eredményez, de miért?

- Ennek oka az, hogy nagyon sok esetben már egy előre kialakított és megformált véleménnyel közelítenek a tökéletességgel foglalkozó igehelyekhez.
- Vagyis nem arra kíváncsiak, hogy mit mond a Biblia, sokkal inkább a saját gondolatukat szeretnék elmondani a Bibliával, csak annak alátámasztásához keresnek benne igazolást.

- Ezért fordul elő olyan sokszor, hogy ugyanaz a szövegrész teljesen ellentétes tanítások hivatkozási alapjául szolgál.
- Mindig arra kell törekednünk, hogy azt a jelentést találjuk meg az Igében, amit az írók szándékoztak adni az adott szöveggörnyezettel összefüggésben.

2. Mit akar kifejezni és bemutatni a Biblia akkor, amikor az ember tökéletességgel kapcsolatban ad kijelentést?

- A Biblia egyik esetben úgy mutatja be a tökéletesség szó jelentését, mint azt az életcélt, amelynek elérésére minden kereszténynek törekednie kell: „*Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.*” **Mt. 5,48.**
- A tökéletesség szó a teljesség gondolatát is kifejezi, vagyis azt, hogy valaminek a fejlődése a csúcra ért, eljutott egy adott célba, vagyis beteljesült, beérett.
 - Mert most csak „*rész szerint van meg bennünk*” minden, de amikor „*eljön a teljesség*”, vagyis a tökéletesség, akkor minden megváltozik. **I. Kor. 13,9-10.**
- Az esetek többségében azonban a tökéletesség szó egy viszonylagos állapotra utal, a „*szentek tökéletesbítésének*” valamilyen állapotára. **Eféz. 4,12.**
 - „*Miként Isten tökéletes a saját viszonylataiban, az embernek is tökéletesnek kell lennie a saját viszonylataiban.*” (4. Test. 591. – P.P. 535,2.)
 - „*Krisztus jellemének isteni szépségét még a legnemesebb és a legszelídebb emberek is csak halványan tükrözik vissza.*” (GHB. 52,4.)
- A Biblia szerinti tökéletességet tehát nem tekinthetjük egy mozdulatlan állapotnak, ahol már meg lehet állni, és nem kell tovább fejlődni.

3. Milyen példákat találunk a Bibliában az ember tökéletességével kapcsolatban adott kijelentések között?

- A Biblia nem a büntelen ember megjelölésével kapcsolatban használja a tökéletesség fogalmát.
- Akiket Isten Igéje tökéleteseknek nevez, azok távolról sem mentesek az emberi gyengeségektől, hibáktól és bűnöktől.
 - „*Noé igaz, tökéletes férfiú volt a vele egykorúak között. Istennel járt Noé.*” **I. Móz. 6,9.**
 - *Dávid szíve is „tökéletes” volt az ő Urához, Istenéhez.* **I. Kir. 11,4. 15,3.**
 - „*Asának szíve tökéletes volt az Úrhoz életének minden napjaiban.*” **I. Kir. 15,11-14.**
 - „*A ti szívetek legyen tökéletes az Úrhoz, a mi Istenünkhöz, hogy járjatok az Ő rendeléseiben, és őrizzétek meg az ő parancsolatait...*” **I. Kir. 8,61.**
- A Bibliának ezek a kifejezései a legtöbb esetben a belső emberünk megnevezésére szolgálnak, és nem a teljes emberre vonatkoztatják a tökéletességet.
- Az előző személyek tökéletessége is csak abban nyilvánult meg, hogy képesek voltak bűneiket őszintén megbánni, és Istenhez fűződő kapcsolatukat teljes mértékben helyreállítani.